

Karen

တၢ်ဂ့ၢ်နီၣ်နီၣ်အကဘျးနီၣ်ဂံၢ် ၂ထံကီၢ်နီၣ်ခိနီၣ်သးက့ၢ်ဂီၤတလၢပျဲးဒီးတဆူၣ်ချ့အတၢ်အုၣ်ကီၢ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်က့ၢ်မ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်.

တၢ်ဂ့ၢ်နီၣ်နီၣ်အကဘျးတခါအံၤဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အိၣ်နီၣ်ဖျိ AMPARO ပုၤကတိၤခဲးတၢ်ကရူၢ်လၢတၢ်ကဟ့ၣ်ပုၤကညီတဖၣ်လၢအဟဲလၢပုၤတဝီၤလၢအလုၢ်လၢထုသန့ဒီးကိၣ်ကွၢ်လီၤဆီလိာ်အသးတဖၣ်ပုၤဒီးတၢ်ဂ့ၢ်က့ၢ်လၢတၢ်က့ၢ်ထံအိၣ်ဘၣ်ပးထံကီၢ်နီၣ်ခိနီၣ်သးက့ၢ်ဂီၤတလၢပျဲးဒီးတဆူၣ်ချ့အတၢ်အုၣ်ကီၢ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်က့ၢ်မ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်.

ထံကီၢ်နီၣ်ခိနီၣ်သးက့ၢ်ဂီၤတလၢပျဲးဒီးတဆူၣ်ချ့အတၢ်အုၣ်ကီၢ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်က့ၢ်မ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်အိၣ်လၢအိၣ်ဒီးနီၣ်ခိနီၣ်သးက့ၢ်ဂီၤတလၢပျဲးဒီးတဆူၣ်ချ့တဖၣ်ကဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်က့ၢ်ထွဲကဟ့ၣ်ကယၢ်ဒီးတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤတဖၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်လိာ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.တၢ်အံၤမ့ၢ်ထံကီၢ်အပတီၢ်သန့လၢအဟ့ၣ်ကလိာ်မ့ၢ်ဒ်သိးတၢ်အံၤကမ့ၢ်တၢ်တမံၤယီၤလၢပုၤခဲလၢလၢအအိၣ်လၢကီၢ်အိၣ်စၢၤတြုလၢယါတၢ်လီၤဝဲဒးန့ၣ်လီၤ.တၢ်အံၤကအိၣ်တၢ်ကမၤန့ၣ်သ့အိၣ်လၢထံကီၢ်ဒိတဘျးအပတီၢ်ဖဲ ၂၀၁၉န့ၣ်အပူၤဒီးတၢ်အံၤကစးထီၣ်ဝဲလၢခူစလဲန့ၣ်တၢ်လီၤတနီၣ်အပူၤထီၣ် ၂၀၁၆န့ၣ်လီၤ.ပုၤလၢအအိၣ်ဒီးနီၣ်ခိနီၣ်သးက့ၢ်ဂီၤတလၢပျဲးဒီးတဆူၣ်ချ့လၢအအိၣ်ဆိးလၢအိၣ်စၢၤတြုလၢယါဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤလၢNDISအအိၣ်န့ၣ်တၢ်ကိးအဝဲသ့ၣ်လၢ“ပုၤဟံၣ်ယုၣ်ဟံၣ်ကိတဖၣ်”န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကြးဝဲဘၣ်ဝဲဒီးတၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်ယာ်

NDIS န့ၣ်မ့ၢ်ဝဲလၢပုၤလၢအအိၣ်ဒီးနီၣ်ခိနီၣ်သးက့ၢ်ဂီၤတလၢပျဲးဒီးတဆူၣ်ချ့လၢအအိၣ်ဆိးလၢအိၣ်စၢၤတြုလၢယါဒီး-

- မ့ၢ်ပုၤလၢအသးအိၣ်၆၅န့ၣ်ဆူအဖိလၢဝဲအဝဲသ့ၣ်စးထီၣ်မၤန့ၣ်သ့ဝဲဒၣ် NDIS
- မ့ၢ်အိၣ်စၢၤတြုလၢယါအထံဖိကီၢ်ဖိတကမ့ၢ်ပုၤအိၣ်ဆိးလၢထံကီၢ်ပုၤလီၤစိလီၤထီၣ်သ့တကမ့ၢ်ပုၤန့ၣ်ဝဲလဲန့ၣ်အထံဖိကီၢ်ဖိတကမ့ၢ်လၢအဖိၣ်ယာ်တၢ်ပျဲးလီၤဆိတကလုာ်လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်ဒိသအယာ်န့ၣ်လီၤ.
- အိၣ်ဒီးနီၣ်ခိနီၣ်သးတလၢပျဲးဒီးတဆူၣ်ချ့လၢအဘျီတသ့.မ့ၢ်“သးသမ့ဒိတစိ”ဒီးမၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးအဝဲသ့ၣ်အတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢမၤဝဲဒၣ်ကိးနံၤဝဲဒၣ်အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢပုၤလၢတတုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးတၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်ယာ်တဖၣ်, NDISဘၣ်တဘၣ်ကဘျးန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်လၢတၢ်ကယုၣ်န့ၣ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤအဂၤလၢအဘၣ်လိာ်ဖိဒုတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ယုထၢဒီးတၢ်ဖိၣ်ကံၢ်ယာ်တၢ်

လၢအပူၤကွၢ်, ပုၤအါဒ်အါဂၤလၢအအိၣ်ဒီးနီၣ်ခိနီၣ်သးက့ၢ်ဂီၤတလၢပျဲးဒီးတဆူၣ်ချ့တဖၣ်လၢအအိၣ်လၢအိၣ်စၢၤတြုလၢယါတဖၣ်ညီန့ၣ်တူၢ်ဘၣ်ဝဲလၢတၢ်တြီယာ်အိၣ်လၢပုၤတဝဲအတၢ်အိၣ်မ့ၢ်အိၣ်ဂဲၤအပူၤဒီးအိၣ်ဒီးတၢ်ယုထၢလၢအစ့ဘၣ်ပးအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤလၢတၢ်ဟ့ၣ်အိၣ်အကျိအကျိန့ၣ်လီၤ.လၢNDIS အပူၤပုၤဟံၣ်ယုၣ်ဟံၣ်ကိတဖၣ်ဆဲးတၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤလဲၣ်တကလုာ်လဲၣ်ဒီးလၢက့ၢ်ကျဲးလဲၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်ကမၤန့ၣ်အိၣ်န့ၣ်သ့လီၤ.

တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤလၢအလီၢ်အိၣ်ဒီးအဘၣ်ဘျးဘၣ်ဒါ

NDISကဟ့ၣ်န့ၣ်တၢ်အလဲလၢတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤလၢအဘၣ်ဘျးဘျးဒီးနီၣ်ခိနီၣ်သးက့ၢ်ဂီၤတလၢပျဲးဒီးတဆူၣ်ချ့တဖၣ်လၢအအိၣ်လၢအိၣ်စၢၤတြုလၢယါလိာ်ဘၣ်အိၣ်နီၣ်နီၣ်,ဒီးကမၤစၢၤပုၤတဝဲလၢကတုၤထီၣ်အဝဲသ့ၣ်အဖိတၢ်တဖၣ်ဒီးအတၢ်မိမိတဖၣ်,ဒီးမၤစၢၤပုၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤလၢကသ့ဆၢၣ်ထၢၣ်လၢအအိၣ်အါထီၣ်န့ၣ်လီၤ.

NDISဟ့ၣ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤတဖၣ်လၢပုၤလိာ်ဘၣ်အိၣ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီးပုၤတဝဲအပုၤဂ့ၢ်ဝီဒီးမ့ၢ်က့ၢ်ဖဲကွၢ်အတၢ်အိၣ်မ့ၢ်အိၣ်ဂဲၤန့ၣ်လီၤ.တၢ်အံၤကဟံၣ်ယုၣ်-

- ဒုးကဲထီၣ်တၢ်ရူလိာ်မုၢ်လိာ်တဖၣ်ဒီးတၢ်တူၢ်ဘၣ်လၢအဘျးလိာ်အသးဒီးပုၤအဂၤ-တၢ်အိၣ်ဒီးဟံၣ်ပနီၣ်ယာ်ဖိဒီးတံၤသကိးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- န့ၣ်လီၤဟံၣ်ယုၣ်လၢပုၤတဝဲဒီးပုၤဂ့ၢ်ဝီအတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ်-ဟံၣ်ယုၣ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲဒီးအိၣ်သါအတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ်
- တၢ်လဲၤဆူက့ၢ်,မၤလိန့ၢ်ဒီးမၤန့ၢ်တၢ်မၤလိ-အဒိဒ်တၢ်မၤလိတၢ်လၢTAFEမ့ၢ်တဖၣ်ဖျိမိမိအပူၤ
- ကိးနံၤဝဲဒၣ်တၢ်အိၣ်မ့ၢ်အိၣ်ဂဲၤအမ့ၢ်အါလၢအညီန့ၣ်ကဲထီၣ်တဖၣ်-အဒိဒ်တၢ်မၤတၢ်ဆဲးတၢ်တဖၣ်,တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်အလဲတဖၣ်,ဒီးတၢ်ယဲာ်လီၤဘျီလီၤတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်
- တၢ်ဆဲးကျိးဆဲးကျိး-အဒိဒ်တၢ်ဆဲးကျိးဒီးတၢ်န့ၢ်ဟံၣ်ပုၤအဂၤတဖၣ်
- တၢ်သုးထီၣ်သုးလီၤ-အဒိဒ်တၢ်သုးထီၣ်သုးလီၤလၢနဟံၣ်အပူၤဒီးပုၤတဝဲအပူၤ,မ့ၢ်တဖၣ်မၤန့ၢ်တၢ်ပိးတၢ်လိမ့ၢ်တၢ်လၢအမၤစၢၤတၢ်သ့တဖၣ်လၢကမၤတၢ်အဂီၢ်
- တၢ်က့ၢ်ထွဲကဟ့ၣ်ကယၢ်လီၤသးဒီးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တၢ်က့ၢ်ထွဲကဟ့ၣ်ကယၢ်အတၢ်လိာ်ဘၣ်လီၤဆိတဖၣ်-အဒိဒ်တၢ်မၤစၢၤဝဲဒၣ်တၢ်လုာ်ထံလုာ်နီၣ်,တၢ်က့ၢ်ထီၣ်သိးထီၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်တၢ်
- တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢဟံၣ်ပနီၣ်ယာ်-အဒိဒ်တၢ်ကတဲာ်ကတီၤတၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်ဒီးမၤကဆိန့ၣ်ဟံၣ်

